

	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ TİP FAKÜLTESİ KAHRAMANMARAŞ İLİ TOPLUM SAĞLIĞI GÖSTERGELERİ VE GELECEĞE YÖNELİK ÖNGÖRÜ RAPORU 2026	Doküman No	RPR-001
		İlk Yayın Tarihi	15.04.2025
		Revizyon Tarihi	15.04.2025
		Revizyon No	000
		Sayfa No	1

Hazırlayan	Toplumsal Katkı ve Sosyal Güvenirlik Komisyonu
Raporun Niteliği	İzleme, değerlendirme ve planlama raporu

Bu rapor; il düzeyindeki sağlık ve sosyal risk göstergelerinin değerlendirilerek Fakültenin eğitim, araştırma ve toplumsal katkı çalışmalarında öncelik verebileceği alanları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

1. Amaç ve Kapsam

Raporun amacı, Kahramanmaraş iline ilişkin güncel sağlık hizmeti, hastane ve sosyal risk göstergelerini bir arada değerlendirerek gelecekte önem kazanması beklenen sağlık gereksinimlerini ortaya koymak ve bu gereksinimlere yönelik fakülte çalışmalarına yn vermektir.

Değerlendirme; yaşlanma ve bakım ihtiyaı, ocuk sağlığı ve ocuk kırılganlığı, ruh sağlığı, kadına yönelik şiddet ve bağımlılık, kronik hastalıklar ve solunum sağlığı başlıklarında yürütülmüştür.

2. Veri Dayanağı ve Değerlendirme Yaklaşımı

Raporda, Kahramanmaraş Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğü ve KS Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinden resmi yolla temin edilen veriler esas alınmıştır. Her veri seti için erişilebilen en güncel dönem dikkate alınmış; göstergeler kendi veri dönemleri içinde yorumlanmıştır.

Bu alışma epidemiyolojik bir tahmin modeli değildir. Mevcut göstergelerden hareketle eğitim, araştırma, iş birliği ve toplumsal katkı faaliyetlerinin planlanmasına yönelik kurumsal bir değerlendirmez. İlçelere ilişkin kayıt yoğunlukları; nüfus yapısı, hizmete erişim, bildirim uygulamaları ve başvuru davranışlarından etkilenebileceği için tek başına hastalık ya da sorun sıklığı olarak yorumlanmamıştır.

3. Öncelikli Alanlar ve Fakülte İçin alışma nerileri

3.1. Kırsal ilçelerde yaşlanma ve bakım ihtiyaı

Andırın'da 65 yaş ve üzeri nüfus oranı %21,89'a, Nurhak'ta %18,70'e ve Ekinözü'nde %17,84'e ulaşmıştır. Evde bakım hizmetlerinden yararlananların yoğunluğu da bu ilçelerde yüksek düzeydedir. Genel sosyal risk değerlendirmesinde Andırın çok yüksek; Pazarcık, Dulkadiroğlu ve Afşin ise yüksek risk grubunda yer almaktadır.

Bu göstergeler, özellikle kırsal ilçelerde kronik hastalıklar, evde bakım gereksinimi, yalnızlık, sosyal izolasyon ve bakım veren yükünün önümüzdeki dönemde daha fazla önem kazanabileceğine işaret etmektedir.

	KAHRAMANMARAS SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KAHRAMANMARAS İLİ TOPLUM SAĞLIĞI GÖSTERGELERİ VE GELECEĞE YÖNELİK ÖNGÖRÜ RAPORU 2026	Doküman No	RPR-001
		İlk Yayın Tarihi	15.04.2025
		Revizyon Tarihi	15.04.2025
		Revizyon No	000
		Sayfa No	1

Fakülte için önerilen çalışma alanları

- Yaşlı sağlığı, sağlıklı yaşlanma, düşmeler, polifarmasi ve bakım veren yüküne yönelik eğitim ve bilgilendirme çalışmaları
- Öğrencilerin kırsal bölgelerdeki yaşlı sağlığı gereksinimlerini tanınasını sağlayacak saha, proje ve toplumsal katkı etkinlikleri
- Yaşlılık, yalnızlık ve bakım gereksinimine yönelik disiplinler arası araştırmalar
- İl Sağlık Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, evde sağlık hizmetleri birimleri, aile sağlığı merkezleri, yerel yönetimler, huzurevleri, yaşlı bakım merkezleri, muhtarlıklar ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapılması.

3.2. ocuk sağlığı ve ocuk kırılğanlığı

Kahramanmaraş'ta ocuk nüfus oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. ocuk kırılğanlığı Pazarcık ve Andırın'da çok yüksek; Göksun ve Ekinözü'nde yüksek düzeydedir. Suç maėđuru çocuklara ilişkin kayıtlar Andırın, Göksun, Ekinözü ve Nurhak'ta; suça sürüklenen çocuklara ilişkin kayıtlar ise Göksun ve Pazarcık'ta dikkat çekmektedir.

Bebek lm hızının 2025 yılında binde 8,3 ile Türkiye değerinin üzerinde bulunması, ocuk sağlığının öncelikli izleme alanlarından biri olması gerektiğini göstermektedir. Bazı aşılama oranlarının Türkiye değerlerinin altında kalması da bu kapsamda değerlendirilmelidir.

Fakülte için önerilen çalışma alanları

- Bebek ölümlerinin nedenleri ve nlenebilirliğine yönelik araştırmalar
- Aşı tereddüdü ve aşı hizmetlerine erişim konusunda saha çalışmaları
- ocuk ihmali ve istismarının erken tanınmasına yönelik ğrenci ve sağlık çalışanı eğitimleri
- Riskli ilçelerde ocuk sağlığı, gelişim izlemi ve aile eğitimlerine yönelik çalışmalar
- Öğrencilerin riskli ilçelerdeki ocuk sağlığı gereksinimlerini tanınasını sağlayacak saha, proje ve toplumsal katkı etkinlikleri
- Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüğüyle ortak çalışmalar yürütülmesi

	KAHRAMANMARAS SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KAHRAMANMARAS İLİ TOPLUM SAĞLIĞI GÖSTERGELERİ VE GELECEĞE YÖNELİK ÖNGÖRÜ RAPORU 2026	Doküman No	RPR-001
		İlk Yayın Tarihi	15.04.2025
		Revizyon Tarihi	15.04.2025
		Revizyon No	000
		Sayfa No	1

3.3. Ruh sağlığı, kadına yönelik şiddet ve bağımlılığ

Kadına yönelik şiddete ilişkin kayıtlar Dulkadiroğlu, Onikiubat, Elbistan ve Andırın'da; uyuşturucu madde kullanımına ilişkin kayıtlar ise Afın ve Dulkadiroğlu'nda yoğunlaşmaktadır. Bu kayıtlar, ilçelerdeki gerçek sıklığın doğrudan ölçümü olarak değil, daha ayrıntılı değerlendirme gerektiren bir izleme göstergesi olarak ele alınmıştır.

Hastane verilerinde erişkinler ile ocuk ve gençlerde depresyon ve anksiyete tanılarının dikkat çekmesi; gençlerde sosyal izolasyon ve eğitim ya da istihdam dışında kalma riskiyle birlikte değerlendirildiğinde ruh sağlığı ve iyilik hâlinin öncelikli alanlardan biri olduğunu göstermektedir.

Fakülte için önerilen çalışma alanları

- Şiddetin erken tanınması, güvenli yönlendirme ve adli bildirim süreçlerine yönelik eğitimler
- Bağımlılığ risklerinin belirlenmesine yönelik araştırma, farkındalık ve koruyucu alımalar
- Deprem sonrası ruh sağlığı, sosyal izolasyon ve gençlerin iyilik hâline yönelik araştırmalar
- ÖĞrencilerin toplumdaki ruh sağlığı, şiddet ve bağımlılığla ilişkili gereksinimleri tanınmasını sağlayacak saha, proje ve toplumsal katkı etkinlikleri
- Yeilay, İl Sağlık Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütülmesi

3.4. Kronik hastalıklar ve solunum sağlığı

Hastane tanılarında endokrin, beslenme ve metabolizma hastalıkları %12,4; solunum sistemi hastalıkları %9,3; kas-iskelet sistemi hastalıkları ise %8,8 oranındadır. Diyabet, hipertansiyon, obeziteyle ilişkili sorunlar, solunum yakınmaları ve kas-iskelet sistemi hastalıkları önemli bir başvuru yükü oluşturmaktadır.

Yalanma, fiziksel hareketsizlik, tütün kullanımı, hava kirliliği ve deprem sonrası çevresel maruziyetler birlikte değerlendirildiğinde kronik hastalık yükünün artabileceği öngörülmektedir.

Fakülte için önerilen çalışma alanları

- Diyabet, hipertansiyon, obezite ve sağlıklı beslenmeye yönelik alımalar
- Hava kirliliği, tütün kullanımı ve deprem sonrası çevresel maruziyetlere ilişkin araştırmalar
- Sağlıklı yaşam ve fiziksel aktivite programları
- Kronik hastalıkların erken tanınması ve risklerin azaltılmasına yönelik toplum eğitimleri

	KAHRAMANMARAS STUı İMAM ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KAHRAMANMARAS İLİ TOPLUM SAĞLIĞI GÖSTERGELERİ VE GELECEĞE YÖNELİK ÖNGÖRÜ RAPORU 2026	Doküman No	RPR-001
		İlk Yayın Tarihi	15.04.2025
		Revizyon Tarihi	15.04.2025
		Revizyon No	000
		Sayfa No	1

- İl Sağlık Müdürlüğü, Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, aile sağlığı merkezleri, yerel yönetimler, evre, ehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Genlık ve Spor İl Müdürlüğü, AFAD, Yeşilay ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapılması

4. Uygulama ve İzleme Yaklaşımı

Belirlenen nceliklerin Fakültenin eğitim, araştırma ve toplumsal katkı süreçlerine yansıtılması aşağıdaki yaklaşımla izlenecektir:

- ncelik alanlarının yıllık faaliyet planları ile ğrenci proje ve araştırma konularında dikkate alınması
- İlgili kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği olanaklarının değerlendirilmesi
- Yürütülen eğitim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetlerinin çıktı ve sonuçlarının kayıt altına alınması
- Sağlık ve sosyal risk göstergelerinin yılda en az bir kez yeniden değerlendirilmesi
- Yeni veri sağlandığında öncelik alanlarının ve faaliyet planlarının güncellenmesi

5. Sonuç

Kahramanmaraş iline ilişkin mevcut göstergeler; yaşlanma ve bakım ihtiyacı, ocuk sağlığı ve ocuk kırılğanlığı, ruh sağlığı, kadına yönelik şiddet ve bağımlılık, kronik hastalıklar ve solunum sağlığı öncelikli olarak izlenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bu nceliklerin eğitim programlarına, ğrenci çalışmalarına, araştırma gündemine ve kurumlar arası toplumsal katkı faaliyetlerine yansıtılması; sonuçların düzenli olarak değerlendirilmesi ve yeni veriler doğrultusunda güncellenmesi önerilmektedir. Böylece toplumun değişen sağlık gereksinimlerine duyarlı, kanıta dayalı ve sürdürülebilir bir planlama yaklaşımının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Not: Raporda bireysel veri kullanılmamış; değerlendirmeler kurumlar tarafından sağlanan toplulaştırılmış göstergeler üzerinden yapılmıştır.